

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра глобальної економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО
Економічний факультет
«18» червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА АНАЛІТИКА СВІТОВИХ АГРОПРОДОВОЛЬЧИХ РИНКІВ»

Галузь знань	<u>С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини».</u>
Спеціальність	<u>С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»</u> <u>С1.01. Економіки</u>
Освітня програма:	<u>Міжнародна економіка</u>
Факультет	<u>Економічний</u>
Розробники:	Анатолій ДІБРОВА, д.е.н., професор Ірина ВОРОНЕНКО, д.е.н., с.н.с., Алла ЧМІЛЬ, доктор філософії

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни «Економічне моделювання та аналітика світових агропродовольчих ринків»

Навчальна дисципліна «Економічне моделювання та аналітика світових агропродовольчих ринків» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей щодо аналізу, моделювання та прогнозування розвитку світових агропродовольчих ринків із застосуванням економіко-математичних методів, економетричного інструментарію, засобів бізнес-аналітики та сучасних цифрових технологій. У межах дисципліни розглядаються теоретико-методологічні засади економічного моделювання світових агропродовольчих ринків, методи аналізу ринкової кон'юнктури, прогнозування попиту, пропозиції та цінової динаміки, а також підходи до сценарного аналізу розвитку ринків в умовах глобальної економічної невизначеності, змін клімату, трансформації міжнародної торгівлі та продовольчих викликів. Особлива увага приділяється практичному використанню економетричних моделей, моделей часткової рівноваги, методів аналізу великих масивів даних (Big Data), інструментів Business Intelligence, інформаційно-аналітичних платформ і можливостей штучного інтелекту для підтримки прийняття управлінських рішень у сфері світового агробізнесу. У результаті вивчення дисципліни здобувачі набудуть навичок комплексного аналізу та оцінювання стану і тенденцій розвитку світових агропродовольчих ринків, побудови економіко-математичних і прогнозних моделей, візуалізації та інтерпретації даних, оцінювання конкурентоспроможності суб'єктів агробізнесу, виявлення ризиків і можливостей міжнародного ринкового середовища, а також розроблення аналітичних рекомендацій і стратегічних рішень на основі сучасних цифрових технологій та інструментів підтримки прийняття рішень.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»	
Спеціальність	СІ «Економіка та міжнародні економічні відносини» СІ.01. Економіки	
Освітня програма	Міжнародна економіка	
Освітній ступінь	Магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсова робота	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	-
Семестр	2	-
Лекційні заняття	30 год.	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90 год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних компетентностей у сфері економічного моделювання та аналітики світових агропродовольчих ринків, а також набуття навичок застосування економетричних методів, інструментів бізнес-аналітики, цифрових технологій і штучного інтелекту для аналізу, прогнозування та обґрунтування управлінських рішень у міжнародному агробізнесі.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню: *«Методологія та організація наукових досліджень в економіці з основами інтелектуальної власності», «Глобальна економіка», «Міжнародна торговельна політика та економічна інтеграція», «Циркулярна економіка та моделі сталого розвитку міжнародного бізнесу», «Економічне обґрунтування та управління міжнародними проєктами»*

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК) - здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність працювати в команді.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК12. Здатність аналізувати закономірності функціонування світових агропродовольчих ринків, оцінювати вплив міжнародної економічної інтеграції, торговельної та регуляторної політики на їх розвиток і міжнародну конкурентоспроможність суб'єктів господарювання, розробляти й обґрунтовувати стратегічні рішення в умовах сучасних геополітичних, соціально-економічних і технологічних трансформацій.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді

ПРН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень

ПРН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПРН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН16. Аналізувати закономірності функціонування світових агропродовольчих ринків, оцінювати вплив міжнародної економічної інтеграції, торговельної та регуляторної

політики на їх розвиток і міжнародну конкурентоспроможність суб'єктів господарювання, розробляти й обґрунтовувати стратегічні рішення з урахуванням сучасних геополітичних, соціально-економічних і технологічних викликів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тиж-ні	усьо-го	у тому числі					усьо-го	у тому числі					
			Л	п	лаб	інд	с.р.		Л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1. Методологічні та аналітичні засади дослідження світових агропродовольчих ринків														
Тема 1. Методологічні засади економічного моделювання світових агропродовольчих ринків	1	13	2	2			9							
Тема 2. Інформаційно-аналітичні системи та цифрові технології моніторингу світових агропродовольчих ринків	2-3	15	3	3			9							
Тема 3. Економетричні методи дослідження кон'юнктури агропродовольчих ринків	4	17	4	4			9							
Тема 4. Моделювання механізмів ціноутворення та ринкової рівноваги агропродовольчих ринків	5-6	17	4	4			9							
Тема 5. Аналіз конкурентоспроможності та інтеграції світових агропродовольчих ринків	6-7	13	2	2			9							
Разом за модулем 1	75		15	15			45							
Модуль 2. Цифрові технології та стратегічне прогнозування світових агропродовольчих ринків														
Тема 6. Сценарне моделювання та сталий розвиток світових агропродовольчих ринків	8-9	13	2	2			9							
Тема 7. Прогнозні моделі часткової рівноваги у дослідженні агропродовольчих ринків	10-11	17	4	4			9							
Тема 8. Business Intelligence та візуальна аналітика у дослідженні світових агропродовольчих ринків	11-12	17	4	4			9							
Тема 9. Big Data та штучний інтелект в аналітиці світових агропродовольчих ринків	13	15	3	3			9							
Тема 10. Інтегроване економічне моделювання		13	2	2			9							

та стратегічна аналітика світових агропродовольчих ринків	14-15												
Разом за модулем 2	75	15	15			45							
Усього годин	150	30	30			90							

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Методологічні засади економічного моделювання світових агропродовольчих ринків	2
2.	Інформаційно-аналітичні системи та цифрові технології моніторингу світових агропродовольчих ринків	3
3.	Економетричні методи дослідження кон'юнктури агропродовольчих ринків	4
4.	Моделювання механізмів ціноутворення та ринкової рівноваги агропродовольчих ринків	4
5.	Аналіз конкурентоспроможності та інтеграції світових агропродовольчих ринків	2
6.	Сценарне моделювання та сталий розвиток світових агропродовольчих ринків	2
7.	Прогнозні моделі часткової рівноваги у дослідженні агропродовольчих ринків	4
8.	Business Intelligence та візуальна аналітика у дослідженні світових агропродовольчих ринків	4
9.	Big Data та штучний інтелект в аналітиці світових агропродовольчих ринків	3
10.	Інтегроване економічне моделювання та стратегічна аналітика світових агропродовольчих ринків	2
Разом		30

4. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Аналітична оцінка та формування стратегічного профілю агропродовольчого ринку	2
2	Інформаційно-аналітичне забезпечення моніторингу світових агропродовольчих ринків: бази даних, API та цифрові платформи	3
3	Економетричний аналіз та прогнозування цінової динаміки	4
4	Моделювання механізмів попиту та пропозиції на світових ринках	4
5	Оцінювання конкурентоспроможності світових агропродовольчих ринків за допомогою міжнародних індексів	2
6	Сценарний аналіз розвитку ринку в умовах кліматичних змін та сталого розвитку	2
7	Застосування моделей часткової рівноваги для прогнозування розвитку світових агропродовольчих ринків	4
8	Створення інтерактивних аналітичних дашбордів у Power BI	4
9	Використання інструментів штучного інтелекту для аналізу та прогнозування ринкових трендів	3
10	Підготовка стратегічного аналітичного звіту щодо розвитку світового агропродовольчого ринку	2
Разом		30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота 1. Методологія, моделювання та аналітика світових агропродовольчих ринків	45

2	Самостійна робота 2. Цифрові трансформації та прогнозування розвитку світових агропродовольчих ринків	45
Разом		90

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист курсової роботи;
- захисти практичних робіт;
- екзамен.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної роботи

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Методологічні та аналітичні засади дослідження світових агропродовольчих ринків		
Лекція 1.	ПРН 1, 8, 10, 11, 16. Знати: теоретико-методологічні засади економічного моделювання та аналітики світових агропродовольчих ринків; сучасні економетричні методи дослідження ринкової кон'юнктури; інформаційно-аналітичні системи, цифрові технології та джерела даних для моніторингу світових агропродовольчих ринків; методи моделювання попиту, пропозиції, ціноутворення, ринкової рівноваги та оцінювання конкурентоспроможності. Уміти: застосовувати економіко-математичні й економетричні методи для аналізу та прогнозування розвитку світових агропродовольчих ринків; здійснювати збір, обробку, аналіз і візуалізацію даних із використанням сучасних цифрових технологій; моделювати ринкові процеси, оцінювати конкурентоспроможність та обґрунтовувати управлінські рішення на основі результатів економічного аналізу.	-
Практична робота 1.		10
Лекція 2.		-
Практична робота 2.		10
Лекція 3.		-
Практична робота 3.		10
Лекція 4.		-
Практична робота 4.		10
Лекція 5.		-
Практична робота 5.		10
Самостійна робота 1.		20
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100

Модуль 2. Цифрові технології та стратегічне прогнозування світових агропродовольчих ринків		
Лекція 6.	ПРН 1, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16. Знати: теоретичні засади сценарного моделювання та прогнозування розвитку світових агропродовольчих ринків; принципи побудови й можливості застосування моделей часткової рівноваги у дослідженні агропродовольчих ринків; сучасні підходи до використання Business Intelligence, Big Data та штучного інтелекту в економічній аналітиці; методи візуалізації та представлення результатів економічного моделювання; методичні підходи до інтегрованого економічного моделювання та стратегічної аналітики розвитку світових агропродовольчих ринків. Уміти: здійснювати сценарний аналіз і прогнозування розвитку світових агропродовольчих ринків з урахуванням глобальних викликів та принципів сталого розвитку; застосовувати моделі часткової рівноваги для оцінювання можливих змін ринкової кон'юнктури; використовувати інструменти Business Intelligence, Big Data та штучного інтелекту для аналізу, візуалізації й інтерпретації даних; розробляти інтерактивні аналітичні дашборди та стратегічні аналітичні звіти; обґрунтовувати стратегічні управлінські рішення на основі результатів комплексного економічного моделювання.	-
Практична робота 6.		10
Лекція 7.		-
Практична робота 7.		10
Лекція 8.		-
Практична робота 8.		10
Лекція 9.		-
Практична робота 9.		10
Лекція 10.		-
Практична робота 10.		10
Самостійна робота 2.		20
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1+M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен		30
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсова робота з аграрної політики		100

10.1. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

10.2. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням з деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне моделювання та аналітика світових агропродовольчих ринків», 2026р.
2. електронний навчальний курс дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=6311>)
3. Діброва А.Д., Чміль А.С. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Економічне моделювання та аналітика світових агропродовольчих ринків» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (спеціалізація С1.01. Економіки) ОПП «Міжнародна економіка». К.: НУБіП України, 2026. 42 с.
4. Діброва А.Д., Чміль А.С. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Економічне моделювання та аналітика світових агропродовольчих ринків» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» (спеціалізація С1.01 «Економіка») ОПП «Міжнародна економіка». Київ : НУБіП України, 2026. 25 с.
5. Математичні методи дослідження операцій: підручник / за ред. Н. А. Клименко. Київ : ЦК «Компринт», 2026. 439 с.
6. Чміль А.С. AGMEMOD: Методичні рекомендації щодо вивчення моделі. К: Німецько-український агрополітичний діалог, 2019. 72 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Barral S, Detang-Dessendre C (2023). Reforming the Common Agricultural Policy (2023–2027): multidisciplinary views. *Rev Agric Food Environ Stud* 104(1):47–50. <https://doi.org/10.1007/s41130-023-00191-9>
2. Dibrova, A., & Dibrova, L., Chmil, A., & Dibrova, M. (2022). Forecasting the consequences of the cost of mineral fertilisers on the development of the corn market in Ukraine using AGMEMOD models. *Ekonomika APK*, 29(3), 23-41.
3. Dibrova, Anatolii & Baidala, Viktoriia & Mirzoieva, Tetiana & Stepasyuk, Ludmila & Chmil, Alla & Sukhostavets, Andrii. (2025). Forecasting and Modeling of the Barley Market as a Nice Cereal Crop in the Conditions of Growing Costs of Mineral Fertilizers. [Lecture Notes in Networks and Systems](#). Conference Paper. vol. 1573, P. 242 – 251. DOI: 10.1007/978-3-032-00444-4_23 (база Scopus).
4. Forecasting and modelling the rye market, as a niche grain crop, under conditions of increasing mineral fertiliser costs / A. Dibrova та ін. *Scientific Horizons*. 2024. Т. 27, № 11. С. 52–67. URL: <https://doi.org/10.48077/scihor11.2024.52> (база Scopus)
5. Forecasting the Consequences of the Cost of Mineral Fertilisers on the Development of the Corn Market in Ukraine Using AGMEMOD Models / A. Dibrova et al. *Ekonomika APK*. 2022. Vol. 29, no. 3. P. 23–41. URL: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202203023>

6. Fragomeli R., Annunziata A., Punzo G. Promoting the transition towards agriculture 4.0: a systematic literature review on drivers and barriers. *Sustainability*. 2024. № 16. C. 2425.
7. Klymenko N., Voronenko I., Nehrey M., Rogoza K., Rogoza N. Risk assessment of shock periods and investment attractiveness of agroholdings of Ukraine. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2023. № 9(2). C. 163–182. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.02.07>.
8. Kukk M., Põder A., Viira A.-H. The role of public policies in the digitalisation of the agri-food sector. A systematic review. *NJAS: Impact in Agricultural and Life Sciences*. 2022. № 94. C. 217–248.
9. Land market: realities of Ukraine and experience of Poland / L. V. Gutsalenko, A. D. Dibrova, N. I. Koval, N. G. Tsaruk. *Academic Review*. 2024. Vol. 1, no. 60. P. 232–246. URL: <https://doi.org/10.32342/2074-5354-2024-1-60-17>
10. Mercado A., Córdova K., Vessuri H. The technology of need: technology of sustainability? *Tapuya: Latin American Science, Technology and Society*. 2022. № 5. C. 1–6.
11. Neves M. F., Casagrande B. P., Cambaúva V., Teixeira G., Toledo O. de, P. J. F. Agriculture 6.0: a new proposal for the future of agribusiness. *Revista de Gestão Social e Ambiental*. 2023. № 17. Article e04004.
12. State support for agriculture in Ukraine in the post-war period / A. Dibrova et al. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2023. Vol. 9, no. 3. P. 49–76. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.03.03> (база Scopus).
13. State support for agriculture in Ukraine in the post-war period / A. Dibrova et al. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2023. Vol. 9, no. 3. P. 49–76. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.03.03>
14. Stoliarchuk, N., Kielbasa, P., Dibrova, A., Dibrova, L., Nahorna, O., Kukharets, V., & Hutsol, T. (2026). *Attracting investment in the modernization of Ukrainian dairy enterprises as a tool for sustainable development*. *Sustainability*, 18, 996. <https://doi.org/10.3390/su18020996>
15. Tzachor A., Richards C. E., Jeen S. Transforming agrifood production systems and supply chains with digital twins. *NPJ Science of Food*. 2022. № 6. C. 47. URL: <https://www.nature.com/articles/s41538-022-00162-2>
16. Vargas-Canales J. M. The great transformation of the agri-food sector: a transformation for life and well-being. *Agronomy*. 2024. № 14. C. 2123. URL: <https://www.mdpi.com/2073-4395/14/9/2123>
17. Voronenko I., Skrypnyk A., Klymenko N., Zherlitsyn D., Starychenko Y. Food security risk in Ukraine: assessment and forecast. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2019. Vol. 6, no. 4. P. 63–75. DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2020.06.04.04>.
18. Wolfert S., Verdouw C., van Wassenhaer L., Dolfsma W., Klerkx L. Digital innovation ecosystems in agri-food: design principles and organizational framework. *Agricultural Systems*. 2023. № 204. Article 103558.

19. Вдовенко, Н. М., Діброва, А. Д., & Поліщук, О. В. (2024). Вплив циркулярної економіки на формування конкурентоспроможності аграрного сектору України в умовах структурних змін та макроекономічної нестабільності. *Економічна парадигма*, 1(9(89)), 27–35. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-9-10262>
20. Діброва А.Д., Байдала В.В., Мірзоева Т.В., Степасюк Л.М., Діброва Л.В., Чміль А.С. Формування стратегії диверсифікації аграрного виробництва через поширення практики вирощування нішевих зернових культур. К.: «ЦП «Компринт», 2024. 320 с.
21. Діброва А. Д., Діброва Л. В. Конкурентоспроможність зовнішньої торгівлі зерном України: інтегральна оцінка та динаміка конкурентних позицій на світових ринках. *Проблеми інноваційно інвестиційного розвитку*. 2026. №34. С.228-241. DOI: 10.33813/2224-1213.34.2026.19.
22. Діброва А. Д., Діброва Л. В., Діброва М. А. Конкурентоспроможність агропродовольчої продукції України у зовнішній торгівлі з Європейським Союзом: оцінка за індексом RCA та вплив інституційних обмежень. *Агросвіт*. 2026. № 10. С. 187–195. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2026.10.187>
23. Діброва А., Діброва Л., Чміль А., Діброва М., Гузь М. Моделювання впливу вартості мінеральних добрив на результативність виробництва й експорту кукурудзи з України. *Agricultural and Resource Economics*. 2022. Vol. 8. No.3. Рр. 123–152. <https://doi.org/10.51599/are.2022.08.03.07> (база Scopus).
24. Діброва А.Д., Діброва Л.В., Діброва М.А. Конкурентні переваги експорту аграрної продукції України в умовах воєнного стану та євроінтеграції. *Економіка та суспільство*. 2026. № 85. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7831> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-10>
25. Діброва А.Д., Діброва Л.В., Діброва М.А. Трансформація конкурентних позицій України на світовому ринку кукурудзи. *Агросвіт*. 2026. № 8. С. 102–109. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2026.8.102>
26. Діброва А.Д., Діброва Л.В., Клименко М.С. Економетрична оцінка факторів цінового ризику на ринку кукурудзи України в умовах глобальних та воєнних викликів. *Економіка та суспільство*. 2026. № 87. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/8321> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-87-11>
27. Діброва, А., Діброва, Л., & Губарєв, І. (2026). Адаптаційно-безпекова трансформація механізму державної підтримки аграрного підприємництва України в умовах війни та євроінтеграції. *Економіка та суспільство*, (86). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-86-91>
28. Електронна бібліотека НУБіП України. <https://nubip.edu.ua/e-biblioteka>.
29. Кваша С., Павленко О., Вакуленко В. Конкурентоспроможність української аграрної продукції на зовнішніх ринках. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-198>
30. Кваша С., Савченко Н. Економічні інструменти обліково-контрольного забезпечення для ефективного управління товарами критичного імпорту.

Підприємництво та інновації. 2025. № 34. С. 20–27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/34.3>

31. Миколенко І., Горобець Р. Забезпечення стійкості агропродовольчого ринку в умовах соціально-економічних трансформацій. *Development Service Industry Management*. 2026. № 2. С. 322–327. DOI: [https://doi.org/10.31891/sim-2026-14\(41](https://doi.org/10.31891/sim-2026-14(41)

32. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>.

33. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

34. Офіційний сайт Німецько-українського агрополітичного діалогу. URL: <https://www.apd-ukraine.de>.

35. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва і розвитку. URL: www.oecd.org.

36. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://wto.org>.

37. Офіційний сайт Сільськогосподарської та продовольчої організації ООН. URL: http://www.fao.org/index_en.htm.

38. Про аграрні ноти: Закон України від 22.02.2024 р. № 3586-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3586-20#Text>.

39. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України від 24.06.2004 р. № 1877-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#Text>.

40. Про зерно та ринок зерна в Україні : Закон України від 04.07.2002 р. № 37-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/37-15#Text>.

41. Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року : Закон України від 18.10.2005 р. № 2982-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2982-15#Text>.

42. Про схвалення Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2024-p#Text>.

43. Про фермерське господарство : Закон України від 19.06.2003 р. № 973-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>.

44. Прогнозування розвитку ринку вівса в Україні в контексті трансформаційних економічних процесів / А. Діброва та ін. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2024. Т. 6, № 59. С. 487–508. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4534> (база Scopus)

45. Русан В., Жураковська Л. Ключові виклики для аграрного сектору та основні завдання державної аграрної політики на 2025 рік. К.: НІСД, 2025. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2025-03/az_agrarna_politika_210325.pdf.

46. Старікова Л. Спільна аграрна політика ЄС і завдання України в контексті євроінтеграції (план наближення політик і гармонізації законодавства). ГО Аграрний союз України.

URL: http://www.auu.org.ua/media/publications/1891/files/CAP_2023_03_17_08_01_05_308554.pdf .

47. Чміль А.С., **Діброва А.Д.**, Діброва Л.В. Моделювання та прогнозування ринку продукції бджільництва України в умовах глобальних викликів: Київ, Компринт, 2025. 240 с. (авторський внесок - 1,1 ум.друк. арк).

48. Яценко О. М., Циганкова Т. М., Завадська Ю. С. та ін. Глобальний агропродовольчий ринок: споживчі тенденції та проблеми. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2021. № 4(35). С. 440–448. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i35.222518>.